Média v letech 1960–1967

A. Uvolňování poměrů

Počátek 60. let předznamenává přijetí nové ústavy, v níž Národní shromáždění 11. července 1960 deklaratorně vyhlásilo, že se Československo stalo socialistickým státem, v němž vedoucí silou ve společnosti je Komunistická strana Československa. Šedesátá léta představují desetiletí, jehož rysem byla postupná liberalizace a demokratizace veřejného života. Tomuto směřování v Československu napomohla i vnější politická situace, především kritika Stalinova kultu osobnosti v SSSR, ale také hnutí za lidská práva, která začala sílit v zemích západní Evropy i v USA a vyvrcholila demonstracemi a studentskými bouřemi roku 1968. Již od počátku 60. let se v Československu objevovaly signály eroze sovětského modelu 50. let. V roce 1961 rozhodl Ústřední výbor KSČ o odstranění Stalinova pomníku v Praze na Letné. V následujícím roce vedení strany nepřímo připustilo, že ekonomické ukazatele třetího pětiletého plánu nebudou splněny. Hospodářská krize z let 1962–1964 vedla společnost k zájmu o ekonomické reformy. Zastánci reforem se postupně stále častěji prosazovali ve všech oblastech společenského života i v organizačních strukturách KSČ. Současně se ve veřejném životě začala objevovat do té doby zapovězená témata. V dubnu 1963 KSČ zahájila rehabilitace stranických funkcionářů odsouzených v období stalinismu. V témže roce proběhla v Liblicích konference věnovaná dílu Franze Kafky, na níž se čeští literární vědci v konfrontaci se svými kolegy z NDR snažili o neschematický pohled na Kafkovu osobnost. V souvislosti s politickým táním se uvolnil prostor pro rozvoj kulturních a společenskovědních časopisů, které se postupně staly platformou reformního hnutí druhé poloviny 60. let.

Liberalizace veřejného života se bytostně dotkla médií a spolu s nimi především kultury a oblastí vzdělávání. Výrazné oživení zažila kinematografie. Z mezinárodně úspěšných snímků můžeme připomenout např. oscarové filmy „Obchod na korze“ Jána Kadára a Elmara Klose a „Ostře sledované vlaky“ Jiřího Menzela, dále „Černého Petra“ a „Lásky jedné plavovlásky“ Miloše Formana, „Sedmikrásky“ Věry Chytilové, „Všechny dobré rodáky“ Vojtěcha Jasného. Nová tematika a estetika se promítla i do literární tvorby (např. v roce 1963 „Perlička na dně“ Bohumila Hrabala, v roce 1966 „Sekyra“ Ludvíka Vaculíka, o rok později Žert „Milana Kundery“). Proces liberalizace vyvrcholil rokem 1968, obdobím Pražského jara, v němž masová média sehrála konstitutivní roli moderátora veřejné sféry a diskusí v nich probíhajících.

B. Nové mediální zákony

Národní shromáždění přijalo v roce 1965 zákon č. 123/1965 Sb. o Československé tiskové kanceláři, který stanovil, že ČTK je zpravodajský orgán ČSSR, vymezil její působnost, poslání a náplň činnosti. Podle zákona odpovídal ústřední ředitel ČTK za činnost organizace přímo vládě ČSSR. V 60. letech došlo v ČTK k výraznému zkvalitnění obsahu zpravodajství. V roce 1965 ČTK dodala svým odběratelům 30.204 běžných zahraničních

Tento materiál vznikl v rámci projektu „Dotkni se 20. století!“, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.
www.dvacatestoleti.eu
evropský sociální fond v ČR · EVROPSKÁ UNIE · MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY · OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zpráv, z toho 42 % od svých vlastních zpravodajů, v roce 1966 to bylo již 36.445 a podíl zpravodajů se zvýšil na 61 %. ČTK prošla reorganizací. Vznikly nové útvary – fotoagentura Pressfoto, v roce 1964 Dokumentační redakce ČTK, v roce 1965 Redakce hospodářských informací ze zahraničí, v roce 1967 Mezinárodní redakce ČTK. Organizace rozšiřovala svoji vydavatelskou činnost. V roce 1964 vznikl časopis 100 + 1 zahraniční zajímavost. ČTK na Slovensku zajišťovala obrazové a slovní zpravodajství pro všechny slovenské sdělovací prostředky i další odběratele. Prostřednictvím ústřední ČTK dodávala materiály pro české země i do zahraničí. V průběhu 60. let byly v rámci ČTK na Slovensku vytvořeny čtyři hlavní redakční útvary – zpravodajská redakce, obrazová redakce, krajské redakce (Banská Bystrica a Košice) a detašovaná redakční pracoviště (Žilina, Nitra, Prešov).

Zásadní význam měl zákon 81/1966 Sb. O periodickém tisku a ostatních sdělovacích prostředcích. Zákon vymezoval jejich poslání v tom směru, aby prosazovaly zájmy socialistické společnosti, rozvíjely socialistické vědomí občanů v duchů ústavy a idejí KSČ. Podle zákona vydavatelé nežádali o povolení k vydání, oprávnění k vydávání vznikalo registrací, v případě ústředního a krajského tisku na ministerstvu kultury a informací, v případě okresního, závodního a místního tisku na krajských národních výborech. Cenzura dostala zákonem č. 81/1966 Sb. pevné místo v československém právním řádu (dosud platila novela tiskového zákona č. 44/1958 Sb., nepublikovaná vládní usnesení a několik ministerských vyhlášek). Na přípravě zákona spolupracoval s ministerstvem školství i Svaz čs. novinářů. Tento zákon znamenal významný posun – přiznání, definici a zároveň legalizaci cenzury. Cenzurní úřad (Hlavní správa tiskového dohledu) byl přejmenován na Ústřední publikační správu a jeho předsedou byl jmenován opět Eduard Kovářík (na Slovensku nově vznikla Slovenská publikační správa, předsedou byl jmenován staronový Štefan Minárik). Jako prováděcí norma k zákonu byl 21. prosince 1966 vládním nařízením č. 119 vydán statut úřadu. Cenzurní organizace se novým zákonem stala z neveřejné (existující pouze na základě vládní vyhlášky), jejíž práce byla dosud tajná, veřejným orgánem, jehož rozhodnutí mohla být napadena a řešena soudní cestou. Ústřední publikační správa nesměla zakazovat zveřejnění politicky nevyhovujících materiálů, směla na ně pouze upozorňovat. Nový cenzurní úřad si v průběhu dvou let své existence nevybudoval dostatečně silné postavení. Šéfredaktoři stále častěji odmítali cenzurním úředníkům naslouchat a uveřejňovali materiály navzdory upozornění Ústřední publikační správy.

C. Struktura periodického tisku

Sekretariát ÚV KSČ přijal v lednu 1960 opatření k reorganizaci tiskových orgánů krajských a okresních výborů KSČ v souladu s novým územním uspořádáním státu. Cílem bylo, aby v každém krajském městě vycházel nejméně třikrát týdně jeden list a v každém okrese jeden týdeník. Podle počtu krajů bylo 10 krajských tiskových orgánů (vydavateli byly krajské výbory KSČ), které posléze od poloviny 60. let vycházely všechny jako deníky: Středočeský kraj – deník Svoboda, Severočeský kraj – Průboj, Západočeský kraj – Pravda, Jihočeský kraj – Jihočeská Pravda, Východočeský kraj – Pochodeň, Severomoravský kraj – Nová svoboda, Jihomoravský kraj – Rovnost, Západoslovenský kraj – Hlas ludu, Středoslovenský kraj – Smer, Východoslovenský kraj – Východoslovenské noviny. V okresních městech vycházely okresní noviny, které měly týdenní periodicitu. Náklad okresních periodik se v šedesátých letech postupně zvyšoval (1961 – celkový náklad 704.700 výtisků, 1965 – 772.300 výtisků).

Politické byro ÚV KSČ přijalo v červenci 1960 Základní směrnici rozvoje periodického tisku do roku 1965. Ukládala tisku úkol rozšiřovat rozsah, zlepšit grafickou úpravu a zvýšit počet výtisků na 1.000 obyvatel. Dosavadní počet 177 výtisků na 1.000 obyvatel se měl zvýšit na více než 300 výtisků.

V šedesátých letech vznikaly nové instituce a orgány, které se zabývaly vydáváním periodického tisku, rovněž byly vydávány nové právní předpisy. V roce 1963 vzniklo Československé ústředí knižní kultury, které bylo řízeno ministerstvem školství a kultury, a stalo se orgánem pro vydávání knih, hudebnin, periodického tisku a rozšiřování neperiodických publikací. Ústředí připravilo v polovině 60. let průzkum účinnosti tisku, na jehož základě došlo ke snížení nákladů u těch titulů, jejichž odběr a účinnost nebyly na dostatečné úrovni. Naopak byly zvýšeny náklady nedostatkových časopisů. Hlavním cílem úpravy systému bylo zvýšení nákladu a rozsahu

ústředních a krajských deníků, týdeníků a časopisů masového charakteru, doplnění systému tisku o některé vědecké a odborné časopisy. Existovala tendence ke slučování časopisů s malým nákladem a duplicitních titulů.

V roce 1967 vycházelo v Československu celkem 1204 periodik, z toho v českých zemích 971 (16 deníků, 183 týdeníků, 80 čtrnáctideníků, 396 měsíčníků, 296 ostatních periodik).

Rozvoj zaznamenal tisk Revolučního odborového hnutí (nárůst počtu titulů v roce 1967 proti roku 1959 z 16 na 61). Vzrostl počet periodik pro mladého čtenáře z 13 na 42. Např. v roce 1964 byl obnoven časopis My, kulturně politický časopis Svazu čs. mládeže (první období jeho existence bylo ve 2. polovině 40. let). O rok později vznikl časopis pro mladé čtenáře Student.

V roce 1966 vznikl Novinář jako vydavatelství Svazu čs. novinářů. Novinářský sborník byl nahrazen Sešity novináře, dvouměsíčníkem pro otázky teorie. Z časopisu Československý novinář vznikl měsíčník pro teorii a praxi žurnalistiky Novinář. Svaz čs. novinářů zahájil v Novináři vydávání zpravodajského a publicistického týdeníku Reportér. Vydavatelství také převzalo týdeník Svět v obrazech, který do té doby vydávala Československá tisková kancelář.

V souvislosti s politickým táním se uvolnil prostor pro rozvoj kulturních a společenskovědních časopisů, které se postupně staly platformou reformního hnutí druhé poloviny 60. let. V roce 1967 vycházelo ve skupině kulturního, osvětového a uměleckého tisku v českých zemích 175 titulů oproti 72 v roce 1959. Nové tituly byly např. dvouměsíčník Orientace (1966), vydávaný v Čs. spisovateli jako časopis pro literaturu, umění a kritiku. Čs. ústředí knižní kultury vydávalo měsíčník pro literární kritiku a teorii Impuls (1966). Čs. spisovatel měl měsíčník Sešity pro mladou literaturu (1966).

C. Struktura periodického tisku

Stavem československých médií se v roce 1963 zabývalo zasedání ÚV KSČ k ideologickým otázkám. Konstatovalo zlepšenou úroveň práce tisku, rozhlasu a televize, dobrou úroveň objasňování linie politiky strany. Média podle závěrů zasedání směleji kritizovala nedostatky, stala se tribunou stranické a veřejné kontroly. Podle usnesení ÚV KSČ ovšem kritika měla být spojena se schopností analyzovat příčiny krizových jevů a napomáhat k odstraňování nedostatků. Usnesení obsahovalo kritické věty namířené na vedení médií: „Zároveň však ústřední výbor vyžaduje, aby redakce kritické materiály řádně prověřovaly a s nejvyšší odpovědností přistupovaly k diskusím, které nemohou být samoúčelné, ale mají napomáhat při řešení hlavních úkolů. Nelze souhlasit s publikováním příspěvků, v nichž se za kritikou skrývají jiné zájmy než upřímná snaha po nápravě chyb, v nichž jde o kverulantství, lehkovážné zesměšňování nebo dokonce o útoky na základní principy naší socialistické společnosti a strany…“ ÚV KSČ požadoval zesílení stranického řízení médií, zlepšení ideové a odborné činnosti Svazu čs. novinářů, prohloubení přípravy novinářů a rozvinutí výzkumu otázek socialistické žurnalistiky. ÚV KSČ stanovil prověření dosavadního systému periodického tisku a jeho struktury, stejně tak i analýzu rozšiřování tisku z hlediska jeho účinnosti, zaměření a společenského dosahu, vyřešení problému nedostatku papíru a neuspokojivého stavu polygrafického průmyslu.

Proti kulturním časopisům byl zaměřen dokument „Poslání a stav kulturních časopisů“, který byl schválen předsednictvem ÚV KSČ v březnu 1964. Dokument analyzoval kulturní periodika, především Literární noviny, Kulturní tvorbu, Kultúrny život a Plamen. Zmíněna byla ale i periodika Host do domu, Divadlo, Výtvarná práce. Vedení strany vyvodilo závěry, které se týkaly kulturních časopisů, ale i celkově tendencí ve společnosti. Podle ÚV KSČ docházelo k zúženému pojetí boje proti dogmatismu a kultu osobnosti, který byl dle jeho názoru chápán jednostranně jako účtování s minulostí. Strana také kritizovala názory z kulturních periodik ohledně otázek společenské úlohy umění a vztahu kultury a ideologie. ÚV KSČ se nelíbily pohledy, které požadovaly postavit umění mimo stranu a její ideologii. Podle vedení strany kulturní periodika na sebe brala úlohu vykladačů politické linie strany, přičemž ale polemizovala s jednoznačnými stanovisky strany k vnitrostranickým otázkám. „Přitom se autoři takových článků rádi stavějí do pozice tvořivě myslících lidí, útočí obecně na dogmatismus,

avšak neanalyzují jej konkrétně, což v nejednom případě vede k tomu, že za konzervativní jsou vydávána i vážná, stranicky principiální stanoviska, zatímco různé velmi problematické, mlhavé a subjektivisticky jednostranné názory jsou vynášeny jako projevy progresivního myšlení, ´svěží závan´, ´obrodné´." V dokumentu byly kritizovány texty Ivana Svitáka, A. J. Liehma, Evžena Löbla, Milana Hübla, Jana Grossmanna. Podle dokumentu byl často uplatňován jednostranný a negativistický pohled na naši minulost. Vedení strany se domnívalo, že na stránkách kulturních periodik se projevují liberalistické tendence spojené s ústupem od stranického hodnocení základních společenských otázek.

Dalším problematickým kulturním periodikem se z pohledu ÚV KSČ stal v roce 1964 nový časopis Tvář (vydávaný Svazem čs. spisovatelů), který se profiloval jako skupinová literární revue. Jeho autoři (Jiří Gruša, Jan Lopatka, Emanuel Mandler, Bohumil Doležal aj.) značně kriticky pohlíželi na českou literaturu období 50. let. Zasazovali se o rehabilitaci díla Františka Halase. Požadovali změny v pohledu na úlohu umělecké kritiky. Podle autorů Tváře v literární kritice převládala absolutizace mimoestetických měřítek a důraz na hodnocení umění podle námětu díla. Nemarxistický profil periodika vadil stranickým orgánům a vydávání Tváře bylo na konci roku 1965 zastaveno.

Vrchol konfliktu mezi kulturními periodiky a aparátem ÚV KSČ nastal v roce 1967. Literární noviny, týdeník Svazu čs. spisovatelů, se od roku 1966 stále více soustředily na kulturně politickou publicistiku. Ukazovaly příklady devastace kulturního dědictví. Vedle otázek kultury se Literární noviny věnovaly i ekonomickým a sociologickým tématům. Stoupal počet cenzurních zásahů proti periodiku. Jen v roce 1967 jich bylo 141. V červnu 1967 se konal IV. sjezd Svazu československých spisovatelů, na němž zazněla řada kritických projevů význačných literátů, např. Milana Kundery, Alexandra Klimenta, Pavla Kohouta, Ivana Klímy, Václava Havla. V projevech se věnovali kulturním i celospolečenským otázkám. Zamýšleli se nad duchovní krizi společnosti. Nejostřejší projev přednesl Ludvík Vaculík, který kritizoval stanovy Svazu čs. spisovatelů, ale i zákonodárství a ústavu, která dle článku 28 měla zaručovat svobodu projevu. Vaculík ukázal, že tato ústavou deklarovaná svoboda ve skutečnosti v Československu neexistuje.

ÚV KSČ se rozhodl proti Svazu čs. spisovatelů zasáhnout. Z KSČ byli vyloučeni Ludvík Vaculík, Ivan Kíma, A. J. Liehm. Další spisovatelé dostali stranické důtky. Svazu byly 1. října 1967 odebrány Literární noviny jako jeho hlavní tiskový orgán. Periodikum bylo převedeno pod ministerstvo kultury a informací. Tento administrativní zásah vyvolal velkou nevoli spisovatelské obce, která se ve velké míře rozhodla tyto ministerské Literární noviny ignorovat.

Ve Svazu čs. novinářů rostl v průběhu 60. let rozpor mezi přístupem řadových novinářů a stanovisky vedení profesní organizace. Důkazem byl V. sjezd Svazu československých novinářů v říjnu 1967. Závěrečná usnesení sjezdu naprosto neodpovídala společenskému klimatu. Část delegátů se postavila za uvolnění poměrů v médiích, ale své postoje neprosadila. V závěrečném usnesení sjezd zaujal kritické stanovisko k tzv. „negativním" tendencím kulturních časopisů, především Literárních novin.

E. Rozhlasové vysílání v letech 1960–1967

V 1. polovině 60. let byla dobudována základní síť vysílačů VKV (velmi krátkých vln). Stanice Československo I, Praha a Bratislava byly doplněny vysílačem v pásmu VKV, který od roku 1964 fungoval jako program Československo II s vlastní redakcí. Programy Praha a Bratislava byly národními programy vysílanými na středních vlnách a rozhlasem po drátě. Československo I představovalo celostátní program na dlouhých vlnách. Československo II bylo celostátním programem na velmi krátkých vlnách s vysíláním pro náročnějšího posluchače se specializovanějšími zájmy. Do prodeje se postupně dostávaly moderní přijímače s VKV a tranzistory umožňující poslouchat světové rozhlasové vysílače, čímž se mediální nabídka pro obyvatele Československa dále rozšířila a současně se oslabila možnost státu konzumaci produkce kontrolovat.

V lednu 1964 přijalo Národní shromáždění zákon č. 17/1964 o Československém rozhlase. Zákon definoval statut a úkoly Čs. rozhlasu v souladu s politikou Komunistické strany Československa.

Uvolnění ve společnosti se v průběhu 60. let projevilo i v rozhlase. Vysílání začalo podporovat svobodné myšlení, místo frází a suchopárných projevů se kladl důraz na přirozený, civilní projev. S velkou odezvou se u posluchačů setkala kritika a otevřenost v publicistice i zpravodajství, rozšířilo se živé vysílání. Napomáhalo tomu i používání moderní techniky, např. kvalitnějších přenosných reportážních magnetofonů. V rozhlase začala pracovat nová generace tvůrců.

Největší prostor v rozhlasovém vysílání měly v 60. letech zpravodajské a publicistické pořady. Redakce mezinárodního života, jejímž vedoucím byl Milan Weiner, si v období kubánské krize (1962) vymohla přístup i k informacím západních agentur (AFP, Reuters). Šlo o nevídaný zásah do dosavadního monopolního zdroje informací ČTK, která směla vydávat zprávy až poté, co je přinesl sovětský TASS (a ten vydával zprávy až s 24 hodinovým zpožděním, i proto se v dobovém novinářském žargonu objevilo úsloví: „Dočkej času jako Četka TASSu“). Mezi tehdejšími rozhlasovými zahraničními korespondenty se objevovala jména: Jiří Dienstbier, Jan Petránek, Karel Jezdinský, Karel Kyncl (ten podal posluchačům první informace o atentátu na prezidenta USA J. F. Kennedyho), Jiří Ruml a další.

V této době vznikly pořady, které se staly velmi populárními a v rozhlasovém vysílání se udržely i v době normalizace, např. pořad pro mladé posluchače „Mikrofórum“, „Meteor“ (magazín vědy a techniky pro mládež), „Kolotoč“ (pořad rozhlasové zábavy). Počátkem roku 1961 začal být vysílán podvečerní pohádkový pořad „Dobrou noc, děti“ se skřítkem Hajajou, vyprávěný hercem Vlastimilem Brodským. V roce 1966 zahájili Jiří Šebánek a Zdeněk Svěrák vysílání fiktivní „Vinárny u Pavouka“ (do roku 1969), kde se zrodila postava Járy da Cimrmana.

Rozhlas byl v 60. letech nejvýznamnějším zdrojem hudby a měl značný vliv na hudební vkus. Především mladí posluchači se začátkem 60. let začali pod vlivem hudby poslouchané prostřednictvím západních vysílačů (Radio Luxembourg) a anket oblíbenosti uváděných v časopisech dožadovat vysílání jazzu a moderní taneční hudby. Jen pomalu a váhavě jim rozhlas vyhověl. Přispělo k tomu i založení Tanečního orchestru Čs. rozhlasu (TOČR) pod vedením Karla Krautgartnera a Jazzového orchestru Čs. rozhlasu (JOČR). Nárůst zájmu o naší i světovou populární hudbu podnítily v druhé polovině 60. let speciální pořady, do té doby v rozhlase opomíjené: hitparády, žebříčky oblíbenosti skladeb a interpretů, např. pořad Mirky a Jiřího Černých „12 na houpačce“ (později „13 na houpačce“) nebo „Mikrofórum“ a jeho „Desky na černo“.

Také vysílání pro děti a mládež pocítilo uvolnění doby – směřovalo k civilnějšímu, přirozenějšímu projevu. V roce 1966 vznikla v hudební redakci pro děti myšlenka uspořádat mezinárodní interpretační soutěž pro děti do 17 let – Concertino Praga.

Čs. rozhlas získal v 60. letech také řadu ocenění na prestižních zahraničních festivalech rozhlasové tvorby (např. hry „Bylo to na váš účet“ Ludvíka Aškenazyho – Prix Italia 1965, „Linka důvěry“ Miloslava Stehlíka – Prix Italia 1966).

F. Televizní vysílání 1960–1967

Rozvoj televize pokračoval výrazně i v 60. letech. Již v září 1961 dosáhla televize 1 milionu televizních koncesionářů. Na získání dalšího milionu potřebovala televize jen čtyři roky a již v prosinci 1965 mělo televizi přihlášeno celkem 2 113 450 koncesionářů. Uvedením do provozu televizního vysílače Cukrák u Prahy v listopadu 1961 byla dokončena výstavba základní sítě televizních vysílačů. Signál se tak dostal i do oblastí, kde v 50. letech nebylo možné televizi sledovat. Československá televize uvedla do provozu další studia: v roce 1961 v Brně, 1962 v Košicích. Televizní přijímač začal být pro lidi cenově dostupnější. V roce 1966 se na trhu objevil první československý přenosný televizor Camping.

KSČ si uvědomovala vzrůstající význam televize. V květnu 1960 vydala usnesení, které ukládalo Československé televizi zavést dopolední vysílání a připravit vysílání II. programu. Na začátku roku 1964 Národní shromáždění schválilo zákon o Československé televizi č.18/1964 Sb. Zákon stanovil základní poslání a úkoly televize ve společnosti, vymezil její působnost jako prostředku masové komunikace a její vztahy k veřejným institucím.

Ústřední ředitel televize byl jmenován vládou ČSSR. Ideově Československou televizi řídily orgány ÚV KSČ. Ústředním ředitelem televize se stal v roce 1963 Jiří Pelikán (dosavadní předseda Mezinárodního svazu studentstva), který nahradil Adolfa Hradeckého. V roce 1965 vláda ČSSR vydala usnesení o přípravě druhého televizního programu. Uložila zahájit vysílání II. programu v roce 1970 a v souladu s mezinárodními úmluvami vybudovat televizní síť, která nebude závislá na 1. programu. Elektronický průmysl dostal za úkol zajistit výrobu konvertorů pro majitele starších přijímačů a zahájit výrobu nových televizorů pro přijímání 1. a 2. programu.

Rok 1966 byl prvním, kdy počet pořadů vysílaných ze záznamu převážil nad počtem pořadů vysílaných přímým přenosem. Televizní technici začali pracovat na přípravě barevného vysílání. Od roku 1961 začala televize na svém jediném televizním programu vysílat i dopoledne. Pro vzrůstající počet natáčených pořadů (Čs. televize vysílala v roce 1963 již 60 hodin týdně) potřebovalo pražské televizní studio další prostory. V roce 1960 vláda schválila investiční úkol výstavby televizního střediska v Praze na Kavčích horách. Výstavba byla zahájena v červenci 1962. Již po několika měsících ovšem vláda zastavila stavbu, protože přesunula projektové a stavební kapacity na jiné akce. Stavba byla opět obnovena až v roce 1965.

Československá televize se rozvíjela nejen s podporou státní moci, ale také v příznivém mezinárodním klimatu. Fascinace novým médiem a jeho možnostmi vedla zvláště v evropském prostředí k úvahám o vzniku nového televizního umění a o nové estetice. Specifika televizní produkce jako umělecké tvorby svého druhu vedla k možnosti prezentovat televizní produkci na řadě televizních festivalů. V květnu 1961 Československá televize dosáhla v zahraničí prvního festivalového úspěchu. Na mezinárodním televizním festivalu ve švýcarském Montreaux získal pořad „Tisíc pohledů za kulisy“ (režie Ladislav Rychman) Bronzovou růži. Každoročně pak televize získávala další mezinárodní festivalové úspěchy. V červnu 1964 proběhl 1. ročník mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha.

Československá televize rozvíjela zahraniční kontakty nejen se socialistickými zeměmi. V polovině 60. letech podepsala dohodu o spolupráci s rakouskou televizí ÖRF a francouzskou ORTF. Se zahraničními televizemi připravila několik společných pořadů.

Kritické pohledy na současné problémy Československa pronikaly do televizní publicistiky. Příkladem může být reportáž Otty Bednářové „Volba povolání“, která byla v roce 1964 odvysílána v rámci pořadu „Zvědavá kamera“. Autorka zde na případě dívky z Vysokého Mýta ukázala, jak při přijímání žáků na školy jsou preferována třídní hlediska před znalostmi uchazečů. Dívka nebyla přijata na školu kvůli svému špatnému kádrovému původu. Reportáž vyvolala velmi negativní reakci okresního výboru KSČ v Ústí nad Orlicí. Z ideologického oddělení ÚV KSČ pak byli do televize dosazeni Jaroslav Hondlík a Jiří Plachý jako náměstci ústředního ředitele Čs. televize Jiřího Pelikána. Přesto však kritické pořady vznikaly v televizi i nadále (dokumenty Jindřicha Fairaizla, diskusní pořad „Věc veřejná“, reportáže pořadu „Zvědavá kamera“).

Obrovské popularity dosáhl v letech 1961–1963 seriál Tři chlapi v chalupě o rodině Potůčkových z vesnice Ouplavice. Dědu, syna a vnuka hráli Lubomír Lipský, Jan Skopeček a Ladislav Trojan. Celkem vzniklo 18 dílů, které televize vysílala jednou měsíčně. Autory scénářů byli Jaroslav Dietl, Jiří Hubač, Ilja Prachař a Josef Barchánek. Při režii se vystřídali Jaroslav Dudek, Václav Hudeček, Miroslav Zachata a František Filip.